

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 23. decembra 2013. god.
Br.ref.:RK530/13

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI100/13

Podnosilac

Selim Hajra

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Republike Kosovo rev. I. br.
29/2009, od 25. januara 2012. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo g. Selim Hajra (u daljem tekstu: podnosilac) iz sela Krasalić, opština Srbica.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Kosova rev. I. br. 29/2009 od 25. januara 2012. god., koju je podnosilac primio 13. juna 2013. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporene odluke kojom su podnosiocu navodno povređena prava garantovana Ustavom odnosno članom 56. [Prava i osnovne slobode tokom vanrednog stanja]; član 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije]; član 46. [Zaštita imovine]; član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]; kao i član 1. Protokola I Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Član 113.7. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) član 22. i 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2013. god.) u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56.2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovník).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 11. jula 2013. god., podnosilac je podneo zahtev Sudu.
6. Dana 5. avgusta 2013. god., predsednik je imenovao sudiju Altaya Suroya za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Ivan Čukalović i Enver Hasani.
7. Dana 4. septembra 2013. god., Sekretarijat je obavestio podnosioca o registraciji zahteva.
8. Istog dana, Sekretarijat je obavestio Vrhovni sud Kosova o registraciji zahteva.
9. Dana 18. oktobra 2013. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti.

Pregled činjenica

10. Dana 28. marta 2003. god., podnosilac je podneo tužbu Opštinskom sudu u Prištini protiv Ministarstva rada i socijalne zaštite (MRSZ) preko koje je tražio "povratak na radno mesto i nadoknadu ličnih dohodaka".
11. Prema njemu, podnosilac je bio u stalnom radnom odnosu kod MRSZ od 11. juna 1970. god., do 1. oktobra 2001. god., dok je lične dohotke ostvarivao do 1. oktobra 1999. god. Za naredni period nije ostvario lične dohotke. Dana 25. septembra 2000. god., MRSZ je objavio konkurs za prijem novih radnika, i većina prethodnih radnika nisu uspeali da dobiju zaposlenje, navodno vršeći tako povredu "zakona na snazi o radnom odnosu, kršeći pravni status tužioca

koji je do tog trenutka bio u radnom odnosu kod tužene... i u isto vreme tužena ne donosi nikakvu odluku o prekidu radnog odnosa.“

12. Dana 23. septembra 2004. god., Opštinski sud je presudom Cl. br. 105/2003, odbio kao neosnovan tužbeni zahtev podnosioca, pošto u njemu nema „nijednog dokaza da je tužilac kod tužene bio nekad u nekom eventualnom obaveznom odnosu“. Prema Opštinskom sudu, podnosilac zahteva je bio u radnom odnosu u Republičkom fondu Srbije za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih u Prištini sve do napada NATO-a kada je i ostvarivao svoje dohotke.
13. U nastavku, Opštinski sud konstatuje: *“Niti raniji odseci niti Ministarstvo rada i socijalne zaštite nemaju kontinuitet niti su sledbenici bilo koje kosovske institucije iz perioda pre rata, što znači da nisu pravni sledbenici tadašnjeg Republičkog fonda (Srbije) za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih na Kosovu - čiji je radnik bio tužilac.”* Opštinski sud dolazi do zaključka da je *“tužbeni zahtev tužioca upućen subjektu koji nema nikakvu obavezu prema tužiocu, s obzirom da nijednom nisu utvrđeni materijalno-pravni odnosi, iz kojih bi proizašla međusobna prava i obaveze.“*
14. Protiv presude Opštinskog suda (Cl. br. 105/2003), podnosilac zahteva je uložio žalbu Okružnom sudu u Prištini zbog povreda proceduralnih odredaba; pogrešnog utvrđivanja činjeničnog stanja i pogrešne primene odredaba materijalnog prava, tražeći da se ova presuda poništi i da se o predmetu odluči na meritoran način ili da se vrati prvostepenom sudu na ponovno razmatranje i odlučivanje.
15. Dana 5. juna 2008. god., Okružni sud u Prištini je presudom Ac. br. 874/06, odbio kao neosnovanu žalbu punomoćnika tužioca Selim Hajra iz Prištine i potvrdio je presudu Opštinskog suda (Cl. br. 105/2003). Prema ovom sudu, *“Prvostepeni sud je pravilno i na potpun način utvrdio činjenično stanje zaključivši da tužena ima pasivnu legitimnost u ovoj pravnoj stvari... dakle, prvostepeni sud je pravilno odlučio kada je odbio tužbeni zahtev tužioca kao neosnovan.”* U nastavku je Okružni sud konstatovao da je *“prijem novih radnika izvršen je u skladu sa pravnim pravilima primenljivim za građanske službe na Kosovu, kojima je propisano da se Odsek brine da se zaposlenje oslanja na stručnu spremu, sa sposobnosti i zasluge, i u skladu sa uslovima konkursa od 25.09.2000. god.”*
16. Dana 21. novembra 2008. god., podnosilac izjavljuje reviziju Vrhovnom sudu na presudu Okružnog suda (Ac. br. 874/2006) zbog *“pogrešne primene materijalnih odredaba.“*
17. Dana 25. januara 2012. god., Vrhovni sud Kosova je presudom rev. I. br. 29/2009 odbio kao neosnovanu reviziju podnosioca izjavljenu na presudu Okružnog suda u Prištini (Ac. br. 874/2006), smatrajući *“kao pravičnim i zakonitim pravni stav i obrazloženje sudova nižih stepena prema kome je odbijen tužbeni zahtev tužioca.“*

Navodi podnosioca

18. Podnosilac zahteva navodi da su mu tokom postupka u redovnim sudovima povređena prava garantovana Ustavom u vezi sa članom 56. [Prava i osnovne slobode tokom vanrednog stanja]; članom 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije]; članom 46. [Zaštita imovine]; članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], kao i članom 1. Protokola I EKLJP.
19. Podnosilac traži od Suda “*da me tužena vrati na posao i prethodne radne zadatke*” i “*da mi tužena isplati lične dohotke, počev od 1. oktobra 1999. god., pa do odlaska u penziju - sa zakonskom kamatom i sudskim troškovima.*”

Ocena prihvatljivosti zahteva

20. Kako bi bio u stanju da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove za prihvatljivost koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovníkom.
21. Sud prvo treba da utvrdi da li je podnosilac zahteva ovlašćena stranka da podnese zahtev Sudu u skladu sa uslovima člana 113.7. Ustava. Podnosilac zahteva je fizičko lice i dokazao je da je ovlašćena stranka u skladu sa gorenavedenom odredbom.
22. Sud takođe, utvrđuje da li je podnosilac zahteva dokazao da je ispunio uslove iz člana 47.2. Zakona i pravilo 36. (1) a) Poslovníka, u vezi sa iscrpljenjem pravnih sredstava. Podnosilac zahteva je podneo Sudu dovoljno dokaza da je ispunio uslove predviđene gorenavedenim odredbama.
23. Podnosilac zahteva, takođe, treba da dokaže da je ispunio uslove člana 49. Zakona i pravila 36.1. (b) Poslovníka, u vezi sa podnošenjem zahteva u zakonskom predviđenom roku. Iz spisa predmeta se jasno primećuje da je poslednja odluka o predmetu podnosioca rešenje Vrhovnog suda rev. br. 29/2009 od 25. januara 2013. god., koje je podnosilac primio 13. juna 2013. god., dok je podnosilac podneo zahtev sudu 11. jula 2013. god., što podrazumeva da je zahtev podnet u roku od 4 meseca predviđenog gorenavedenim odredbama.
24. Dalje, Sud se poziva na član 48. Zakona, koji predviđa:
„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”
25. U smislu prihvatljivosti, Sud, takođe treba da ispita da li je podnosilac ispunio uslove za prihvatljivost utvrđene pravilom 36. (1) c) i 36. (2) a) i b), koji predviđaju sledeće:
 - 1) *„Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:*
 - c) *Samo ako zahtev nije očigledno neosnovan”*

2) “Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

a) da zahtev nije *prima facie* opravdan;

b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava;”

26. Prema Ustavu, nije dužnost Ustavnog suda da se bavi činjeničnim ili zakonskim greškama (zakonitost), za koje se navodi da su počinili sudovi nižih stepena i Vrhovni sud, osim ako i u meri u kojoj su iste mogle da povrede prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). Dakle, Ustavni sud ne deluje kao sud četvrtog stepena, u vezi sa odlukama donetim od strane redovnih sudova. To je uloga redovnih sudova da primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz protiv Španije [DHM], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-1;).
27. Dakle, Sud može samo da razmatra da li su postupci, gledano u njihovoj celosti, sprovedeni na takav način da je podnosilac zahteva dobio pravično suđenje (vidi, *mutatis mutandis*, Izveštaj Evropske komisije za ljudska prava u slučaju Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, zahtev br. 13071/87, 10. juli 1991. god.).
28. U ovom slučaju, podnosilac navodi da su redovni sudovi počinili povredu člana 56. Ustava [Prava i osnovne slobode tokom vanrednog stanja], koji se aktivira samo u slučajevima zvaničnog objavljivanja vanrednog stanja prema kome:
- “1. Odstupanje od Ustavom zaštićenih prava i osnovnih sloboda, se, na osnovu ovog Ustava, može ograničiti samo nakon objavljivanja vanrednog stanja i samo onoliko koliko je to neophodno u datim okolnostima.
2. Odstupanje od prava i osnovnih sloboda garantovanih članovima 23, 24, 25, 27, 28, 29, 31, 33, 34, 37 i 38 ovog Ustava, nije dozvoljeno pod nikakvim okolnostima.”
29. Podnosilac zahteva nije pružio nikakav dokaz za objavljivanje vanrednog stanja tokom perioda kada tvrdi da mu je počinjena povreda ljudskih prava i Sud nema dokument ili drugu informaciju da to potvrdi.
30. Štaviše, Sud ne može da konstatuje da su podnosiocu zahteva povređena njegova ustavna prava za koje navodi da su mu povređena, dok mu sama činjenica da podnosilac zahteva nije zadovoljan ishodom slučaja, ne daje pravo da pokrene prihvatljiv zahtev za povredu navedenih članova Ustava (vidi Memetović protiv Vrhovnog suda Kosova KI 50/10, 21. mart 2011. god.; vidi, *mutatis mutandis*, presuda ESLJP, zahtev br. 5503/02, Meztur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske, presuda od 26. jula 2005. god.).
31. Nakon razmatranja postupaka Vrhovnog suda, koji je odbacio reviziju podnosioca zahteva, izjavljenu na presudu Okružnog suda, kao neosnovanu zbog povreda, uglavnom navedenih u presudi Opštinskog suda, Ustavni sud ne nalazi da su odgovarajući postupci na neki način bili nepravični ili proizvoljni (vidi, *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, odluka ESLJP o prihvatljivosti zahteva, Nbr. 17064/06, od 31. maja 2009. god.).

32. Kao zaključak, podnosilac zahteva nije uspeo da izgradi predmet o povredi prava na koje se poziva, niti je podneo nijedan *prima facie* dokaz koji ukazuje na takvu povredu (vidi, Vanek protiv Republike Slovačke, odluka ESLJP o prihvatljivosti zahteva br. 53363/99, od 31. maja 2005. god. i slučaj KI 70/11, Faik Hima, Magbule Hima, Bestar Hima, ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda br. 983/08 od 7. februara 2011. god., rešenje o neprihvatljivosti od 13. decembra 2011. god.).
33. Dakle, proizilazi da je zahtev očigledno neosnovan i kao takav neprihvatljiv.

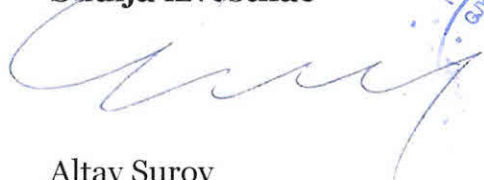
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. 7. Ustava, pravilom 36. (2) a) i b) i pravilom 56. (2) Poslovnika o radu, dana 18. oktobra 2013. god.,

ODLUČUJE

- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. 4. Zakona i
- III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani